

(Continuare din pag. 23.)

Aici vreau să menționez că:

◆ autentificarea procurii pentru mandatarul de casă, ambasada României în Stockholm percepe o taxă de 550 de coroane și la notarul public suedez, fără să se pretindă acolo că se face vreo "reducere" de preț;

◆ pentru o procură de mandatar, dar în probleme de casă, ambasada României în Stockholm percepe o taxă de 550 de coroane suedeze, în timp ce, pentru același serviciu, notarul public suedez percepe o taxă de 150 de coroane suedeze;

◆ pentru diferite legalizări de copii, ambasada României în Stockholm percepe 350 de coroane, în timp ce notarul suedez percepe 150 de coroane;

◆ pentru același serviciu de procură pentru un mandatar pentru probleme de casă, notarul public din România percepe o taxă de 120.000 de lei, ceea ce ar corespunde cu circa 40 de coroane suedeze.

La urma urmei, ambasadele sunt teritorii românești și ar trebui să perceapă taxa care se percepe în România. Nu este cumva vorba de zicală: "Îți dau cu o mână și-ți iau cu două"? Deoarece:

◆ 550 SEK fac aproximativ 1.500.000 lei;

◆ 350 SEK fac aproximativ 960.000 lei;

◆ 150 SEK fac aproximativ 412.000 lei,

iar pensia minimă din România este în septembrie a.c. de 1.600.000 lei pe lună.

Adresa CPP:

Strada Latină, nr. 8, sector 2 - București;

Tel: + 40.1.250 16 60 sau 250 12 30.

☆

"NOUL SISTEM DE PENSII ESTE URMAREA FIREASCĂ A UNEI DEZVOLTĂRI ECONOMICE PEA LENTE, A CREȘTERII VÂRSTEI DE PENSIE CONSIDERABIL ȘI A NUMĂRULUI CRESCÂND AL PENSIONARILOR ÎN RAPORT CU CEL AL CELOR ACTIVI ÎN PRODUCȚIE." (II)

Birgit Sigurtsson

explică noul sistem suedez de pensii

(Continuare din numărul trecut.)

Birgit Sigurtsson, informator de pensii la FK.
Foto: S. Constantinescu / © CR.

Slivia Constantinescu: Aceasta înseamnă că oamenii trebuie să știe ei înșiși cât primesc conform contractelor între sindicat și patron, nu?

Birgit Sigurtsson: Aici sunt alte reguli de calcul.

S.C.: Dar dacă ne gândim la imigranți, se poate să fie oameni care nu au destule cunoștințe și nu știu ce înseamnă aceasta, unde să telefoneze pentru informații. Limba poate fi un obstacol pentru ei. Nu s-ar putea ca voi să-i ajutați în această problemă?

B.S.: Pot spune că există gândul ca în viitor să fie scrisă în comunicarea pe care o facem și suma aceea. Dar atunci trebuie să colaborăm cu toate "pensiile de acord" care există. Așa de departe nu am ajuns încă. Dar, când vorbesc cu oamenii,

obișnuiesc să le spun: "Vorbește cu secția ta de personal și salarizare, căci ei cunosc condițiile acestea pentru "pensia de acord", căci ei te pot ajuta".

S.C.: În acest formular scrie: "economisire privată pentru pensie". Și această informație poate fi destul de confuză pentru oameni care nu cunosc nici limba și nici sistemul. Îți sfătuiești tu cum să procedeze?

B.S.: Aici vreau să spun că nu pot să dau nici un sfat, deoarece este vorba de o economisire privată pentru pensie. Acest lucru este ceva ce trebuie să-l decidă fiecare, în funcție de posibilitatea fiecărui individ de a pune de o parte ceva bani privat. Dar nu voi putea niciodată să sfătuiesc pe cineva să economisească privat, sau să economisească într-o banca sau alta, pentru că este o chestiune personală.

S.C.: Dar dacă totuși cineva te-ar întreba, nu ai putea să dai un sfat ce să facă? N-ai voie ca salariat de stat să dai astfel de sfaturi?

B.S.: Eu nu am dreptul să sfătuiesc pe cineva cât și unde să economisească pentru pensie. În schimb, pot să le spun că dacă au posibilități, mulți economisesc privat, într-o asigurare privată de pensie. Dar aceasta este o chestiune privată și fiecare trebuie să-și aprecieze propria situație, dacă are posibilitatea să pună de o parte câteva sute de coroane fiecare lună. Eu pot da unele informații, dar nu am voie să-i sfătuiesc să facă acest lucru.

S.C.: Există destul de mulți imigranți care nu au muncit foarte mult timp în Suedia și în același timp nu au nici pensie din țările lor de origine din motive diferite. Aceasta înseamnă că pensia lor de vârstă este foarte joasă. Ce se întâmplă cu acești oameni?

B.S.: În Suedia avem o "pensie de asigurare a nevoilor fundamentale". Acest tip de pensie a existat în vechiul sistem de pensii, sistemul cu "pensie suplimentară generală" (ATP). Avem acest lucru și în noul sistem și el se numește "pensie de garanție". Dacă ai avut câștiguri care duc la o pensie foarte mică sau nu ai avut de loc asemenea câștiguri, atunci și se poate aproba să primești "pensie de garanție". Dar aceasta se bazează pe perioada cât ai avut reședința în Suedia. Ca să primești "pensia de garanție" maximă, care este aproximativ 6.500 de coroane dacă nu ai nici o pensie din câștiguri proprii, trebuie să fi locuit în Suedia timp de 40 de ani. Dacă ai locuit timp de 20 de ani, atunci ea este înjumătățită.

S.C.: Printre imigranți nu sunt mulți care au locuit 40 de ani în Suedia, poate imigranții care au venit prin anii '50-'60 ca forță de muncă, dar restul nu îndeplinesc această condiție. Ce se întâmplă cu ei?

B.S.: Unii se poate să primească vreun fel de pensie din propria lor țară. Pentru cei care nu primesc nimic din țara de origine, atunci, așa cum am mai spus, ei primesc o anumită parte din "pensia de garanție", depinzând de cât timp au locuit în Suedia. Primesc în plus "supliment de locuire", adică ajutor bănesc pentru plata chiriei, deoarece au un venit scăzut. Dar, bine-nțeleș că dacă au o pensie deosebit de mică, deoarece poate că au locuit în Suedia doar 5-10 ani, atunci primesc "ajutor social".

Este vorba deci despre ajutor social de la autoritățile sociale. Dar pot să-ți spun că pentru imigranții în vârstă, adică cei care au venit în Suedia deja bătrâni, și anume în vârstă de peste 65 de ani, pentru ca ei să nu devină dependenți de ajutor social în tot restul vieții lor, se pregătește introducerea unui așa-numit "sprijin de întreținere pentru persoanele în vârstă", o formă de siguranță pentru imigranți în vârstă, și care se va administra de către Casa Generală de Asigurări (Försäkringskassan). Acest sprijin se va plăti oarecum la fel cum se plătește "suplimentul de locuire". "Sprijinul de întreținere pentru persoanele în vârstă" nu este încă stabilit, dar se pregătește, va veni în curând și se va plăti de către Casa Generală de Asigurări. Așa că vor exista mijloace ca toți oamenii să aibe siguranța zilei de

măine, dar, oricum, în unele cazuri vor fi completări de la "ajutorul social".

S.C.: Deși vârsta de bază ca să fii pensionat este de 65 de ani, ai putea să te pensionezi mai devreme? Cine are dreptul să facă aceasta?

B.S.: Dacă ai avut câștiguri proprii care dau drept la pensie, ai muncit toată viața, atunci ai dreptul să primești pensie la vârsta de 61 de ani, dar în cazul acesta ea este mai mică. În sistemul cu "pensie generală suplimentară", adică vechiul sistem, aceasta este mai mică cu șase procente pentru fiecare an cu care o iei mai înainte de a împlini vârsta de 65 de ani. În noul sistem va fi oarecum în același fel, dar aceasta este valabilă numai pentru pensia relatată la câștiguri. Însă "pensia de garanție", pensia de asigurarea fundamentală a condițiilor de viață, nu se poate primi decât după împlinirea vârstei de 65 de ani, nu mai devreme.

S.C.: O persoană care nu mai are putere să muncească până la împlinirea vârstei de 65 de ani are dreptul să ceară să devină pensionar la vârsta de 61 de ani, fără a avea vreun motiv anume?

B.S.: Întrebi poate despre cineva care are vreo boală care-l face inapt de muncă?

S.C.: Nu, nu, nu.

B.S.: Pentru că atunci se poate primi "pensie de boală" sau "pensie prematură".

S.C.: Nu, nu la "pensie de boală" mă refer. O persoană care nu mai are chef să lucreze și este peste vârsta de 60 de ani, fără să fie bolnavă, care se gândește că poate nu mai are mult de trăit și ar vrea cu plăcere să se ocupe de altceva, să stea acasă cu nepoții, să călătorească ș.a.m.d., are o asemenea persoană dreptul să ceară pensie la vârsta de 61, 62 sau 63 de ani?

B.S.: Da, dacă ai pensie din câștigurile proprii.

S.C.: Cât de mare și cât timp să fi avut pensia din câștigurile proprii?

S.B.: Pot spune că nu există nici o limită inferioară, ci poate fi în principiu cât de mică. Dar, dacă ceri pensie înainte de împlinirea vârstei de 65 de ani și ai o pensie din câștigurile proprii foarte mică, nu primești "supliment de locuire" înainte de împlinirea vârstei de 65 de ani, nu primești "pensie de garanție" înainte să împlinesti 65 de ani, așa că unei asemenea persoane îi va fi foarte greu să trăiască din acest venit. Ideea este ca în mod normal să muncești până la vârsta de 65 de ani. Dacă nu poți, din cauză că ai dureri în spate, sau ești bolnav într-un fel, atunci poți primi "pensie de boală". Aceasta o poți primi în proporție de un sfert, jumătate, trei sferturi sau întreagă. Pe urmă, dacă nu mai primești de lucru, poți primi "sprijin de șomaj" și alte lucruri din acestea. Gândul este ca într-un fel să ai un mijloc de întreținere proprie până la vârsta de 65 de ani, și după aceea intră în vigoare asigurarea aceea fundamentală a nivelului de trai.

S.C.: Vârsta de pensionare este foarte înaintată în Suedia. Există vreo șansă ca Suedia să se răzgândească și să schimbe vârsta de pensie?

B.S.: Eu nu cred așa ceva. Din contră, pot să spun că vârsta normală de pensionare, care este astăzi de 65 de ani, se va prelungi. Deja în Parlament (Riksdag) s-a luat hotărârea ca începând cu anul 2003 să se poată rămâne în câmpul muncii până la vârsta de 67 de ani. Nu este obligatoriu să lucrezi până la 67 de ani, dar ai dreptul acesta dacă vrei și rezisti să rămâi la muncă până ai împlinit 67 de ani. Pot spune că un motiv important în această hotărâre este acela că pensia din noul sistem nu mai este la fel de mare ca în vechiul sistem cu "supliment general de pensie", ceea ce face ca o prelungire a perioadei de muncă să fie necesară pentru o pensie mai mare.

(Continuare în numărul următor.)
(Traducerea din limba suedeză: Octavian Ciupitu.)